

Etusivu>Rahavaateet>Varallisuuteen kohdistuvat turvaamistoimet oikeudenkäynnin aikana EU-maissa Varallisuuteen kohdistuvat turvaamistoimet oikeudenkäynnin aikana EU-maissa

Latvia

1 Minkälaisia turvaamistoimia on käytettävissä?

Latvian lainsäädännön mukaan tuomion antamista edeltävien väli- ja turvaamistoimien tavoitteena voi olla olemassa olevan tai mahdollisen oikeuden turvaaminen, immateriaalioikeuksien suojaaminen riita-asiassa tai todistelun turvaaminen. Tällaisia toimia voi määrätä ainoastaan tuomioistuimien asianosaisen pyynnöstä. Menettelystä säädetään siviiliprosessilaissa.

Vaatimuksen turvaamiseksi voidaan käyttää seuraavia toimia kanteen nostettaessa tai sitä ennen:

vastaajalle kuuluvan irtaimen omaisuuden tai varojen takavarikointi

kieltomerkinnän tekeminen asianomaiseen omaisuusrekisteriin tai muuhun julkiseen rekisteriin

vaatimuksen turvaamista koskevan merkinnän tekeminen maa- tai alusrekisteriin

aluksen takavarikointi merioikeusvaatimuksen yhteydessä

kieltomääräys, jolla estetään vastaajaa toteuttamasta tiettyjä toimia

kolmansiiin osapuoliin kohdistuvia velkasaatavia vastaavien, esim. luottolaitoksiin tai muihin rahoituslaitoksiin talletettujen varojen takavarikointi

täytäntöönpanon lykkääminen (esim. ulosottomiehen kieltäminen luovuttamasta rahaa tai omaisuutta velkojalle tai velalliselle, tai omaisuuden myynnin keskeyttäminen).

Vain omaisuutta koskevia vaatimuksia voidaan turvata.

Jos vaatimus on tarkoitus turvata tekemällä rekisteriin kieltomerkintä, päätöksessä on ilmoitettava, minkätyyppisestä kiellosta on kyse.

Jos kanteen kohteena on irtaimen tai kiinteän omaisuuden omistusoikeus tai jos kanteen tarkoituksena on omistusoikeuden vahvistaminen, vaatimus voidaan turvata takavarikoimalla riita-asian kohteena oleva irtain omaisuus tai tekemällä kiinteää omaisuutta koskeva kieltomerkintä asianomaiseen kiinteistörekisteriin.

Jos kanteen kohteena on rahasaatava, saatava voidaan turvata kiinteällä omaisuudella tekemällä kiinteistörekisterin asianomaiseen osastoon merkintä panttioikeudesta (*ķīlas tiesības atzīme*).

Jos kanteen kohteena on kiinteään omaisuuteen kohdistuva esineoikeus, saatava voidaan turvata tekemällä kiinteistörekisteriin merkintä rasiiteesta (*apgrūtinājuma atzīme*).

Aluksen takavarikointia sovelletaan ainoastaan merioikeusvaatimusten yhteydessä.

Omaisuuden myynnin keskeyttäminen ei ole sallittua varojen takaisinperintää koskevissa asioissa.

Kolmansiiin osapuoliin kohdistuvia velkasaatavia vastaavien, esim. luottolaitoksiin tai muihin rahoituslaitoksiin talletettujen varojen takavarikointi ei ole sallittua vaadittaessa korvauksia, jotka kuuluvat tuomioistuimen harkintavaltaan.

Immateriaalioikeuksia koskevissa riita-asioissa ovat käytettävissä seuraavat väliaikaiset turvaamistoimet:

sellaisen irtaimen omaisuuden takavarikointi, jonka väitetään loukkaavan teollis- tai tekijänoikeutta

velvoite poistaa markkinoilta tuotteet, joiden väitetään loukkaavan teollis- tai tekijänoikeutta

kielto toteuttaa tiettyjä toimia; tällainen kielto voi koskea vastaajaa tai sellaisten palvelujen tarjoajia, joita käyttämällä loukataan teollis- tai tekijänoikeutta, tai sellaisia henkilöitä, jotka mahdollistavat tällaisten oikeudenloukkausten tekemisen.

Todisteiden turvaaminen

Jos henkilöllä on syytä olettaa, että hänen tarvitsemiensa todisteiden esittäminen voi käydä mahdottomaksi tai hankalaksi, hän voi pyytää kyseisten todisteiden turvaamista.

Pyyntö todisteiden turvaamiseksi voidaan tehdä missä tahansa oikeuskäsittelyn vaiheessa tai jo ennen kanteen nostamista.

Alioikeus, jonka tuomiopiirin alueelta turvattavat todisteet ovat peräisin, voi turvata todisteet ennen kanteen nostamista. Kun kanne on nostettu, todisteiden turvaamisesta vastaa asiaa käsittelevä tuomioistuin.

2 Millä edellytyksillä turvaamistoimia voidaan määrätä?

2.1 Menettely

Vaatimuksen turvaaminen

Jos tuomioistuimella on syytä olettaa, että käsiteltävänä olevassa asiassa annettavan tuomion täytäntöönpano voi käydä hankalaksi tai mahdottomaksi, tuomioistuin tai tuomari voi kantajan perustellusta hakemuksesta päättää vaatimuksen turvaamisesta. Vain omaisuutta koskevia vaatimuksia voidaan turvata.

Pyyntö vaatimuksen turvaamiseksi voidaan jättää missä tahansa oikeuskäsittelyn vaiheessa tai jo ennen kanteen nostamista.

Vaatimuksen turvaamista koskevassa pyynnössä on ilmoitettava

sen tuomioistuimen nimi, jolle pyyntö on esitetty;

kantajan etunimi, sukunimi, henkilötunnus, ilmoitettu kotipaikka tai, jos sellaista ei ole, asuinpaikka; oikeushenkilön ollessa kyseessä nimi, rekisterinumero ja sääntömääräinen kotipaikka. Jos kantaja sopii sähköisestä viestinnästä tuomioistuimen kanssa tai jos kyseessä on siviiliprosessilain 56 pykälän 23 momentissa tarkoitettu taho, ilmoitetaan myös sähköpostiosoite ja, jos kyseinen taho on rekisteröitynyt tuomioistuimen kanssa viestintään tarkoitettuun verkkopalveluun, annetaan myös rekisteröintiä koskevat tiedot. Lisäksi kantaja voi ilmoittaa toisen osoitteen tuomioistuimen kanssa käytävää yhteydenpitoa varten;

vastaajan ja kolmannen osapuolen tapauksessa etunimi, sukunimi, henkilötunnus, ilmoitettu kotipaikka ja ilmoituksessa mainittu toinen osoite tai, jos kumpaakaan ei ole, asuinpaikka; oikeushenkilön ollessa kyseessä nimi, rekisterinumero ja sääntömääräinen kotipaikka. Vastaajan henkilötunnus tai rekisterinumero on ilmoitettava, jos se on tiedossa;

kantajan edustajan (jos asian on pannut vireille edustaja) etunimi, sukunimi, henkilötunnus ja osoite tuomioistuimen kanssa käytävää yhteydenpitoa varten; oikeushenkilön ollessa kyseessä nimi, rekisterinumero ja sääntömääräinen kotipaikka. Jos kantajan edustaja, jonka ilmoitettu kotipaikka tai tuomioistuimen kanssa yhteydenpitoa varten ilmoitettu osoite on Latviassa, hyväksyy sähköisen viestinnän tuomioistuimen kanssa, ilmoitetaan myös sähköpostiosoite ja, jos

kyseinen taho on rekisteröitynyt tuomioistuimen kanssa viestintään tarkoitettuun verkkopalveluun, rekisteröintiä koskevat tiedot. Jos kantajan edustajan ilmoitettu kotipaikka tai osoite on Latvian ulkopuolella, ilmoitetaan lisäksi sähköpostiosoite tai verkkopalveluun rekisteröitymistä koskevat tiedot. Jos kantajan edustaja on asianajaja, ilmoitetaan myös tämän sähköpostiosoite;

kanteen kohde;

kanteen summa;

keinot sen vaatimuksen turvaamiseksi, jota kantaja pyytää;

olosuhteet, joiden pohjalta kantaja perustelee vaatimuksen turvaamisen tarpeellisuuden.

Hakemus vaatimuksen turvaamiseksi ennen kanteen nostamista jätetään siihen tuomioistuimeen, joka käsittelee varsinaisen kanteen. Jos osapuolet ovat sopineet riita-asian saattamisesta välitystuomioistuimen käsiteltäväksi, hakemus jätetään velallisen kotipaikan tai velallisen omaisuuden sijaintipaikan tuomioistuimeen.

Omaisuuuden myynnin keskeyttäminen ei ole sallittua varojen takaisinperintää koskevissa asioissa.

Kolmansiin osapuoliin kohdistuvia velkasaatavia vastaavien, esim. luottolaitoksiin tai muihin rahoituslaitoksiin talletettujen varojen takavarikointi ei ole sallittua, kun vaade on korvaus, joka kuuluu tuomioistuimen harkintavaltaan.

Tuomioistuin voi korvata määrätty toimet vaatimuksen turvaamiseksi muilla toimilla asianosaisen pyynnöstä.

Kanteen nostamista harkitseva henkilö voi pyytää vaatimuksensa turvaamista jo ennen asian vireillepanoa tai ennen saatavan erääntymistä, jos velallinen maksun välttämiseksi siirtää tai luovuttaa omaisuuttaan, pakoilee velkojiaan tai ryhtyy muihin toimiin, jotka osoittavat, että hän ei toimi vilpittömässä mielessä. Jos kanteen nostamista harkitseva henkilö jättää vaatimuksen turvaamishakemuksen ennen asian vireillepanoa, hänen on toimitettava asiakirjoja, jotka todistavat hänen oikeutensa ja sen, että turvaaminen on välttämätöntä.

Tuomioistuin tai tuomari antaa päätöksen vaatimuksen turvaamista koskevasta hakemuksesta viimeistään hakemuksen vastaanottamista seuraavana päivänä ilman ennakoilmoitusta vastaajalle tai muille asianosaisille. Tuomioistuin tai tuomari ottaa päätöksessään huomioon hakemuksen ensi näkemältä riittävät muodolliset oikeudelliset perustelut. Tuomioistuin tai tuomari voi edellyttää vaatimuksen turvaamista koskevaa hakemusta hyväksyessään, että kantaja varautuu kattamaan turvaamistoimesta vastaajalle mahdollisesti aiheutuvan vahingon maksamalla tietyn rahasumman ulosottomiehen talletustilille. Jos tuomioistuin päättää turvata olemassa olevan tai mahdollisen oikeuden, se antaa ulosottomiehelle (*zvērīnāts tiesu izpildītājs*) täytäntöönpanomääräyksen (*izpildu raksts*).

Vaatus turvataan siihen päivään asti, jona tuomiosta tulee lainvoimainen. Jos kanne jätetään sillensä tai oikeuskäsittely keskeytetään, tuomioistuin peruuttaa turvaamistoimen päätöksellään. Vaatus turvataan myös tässä tapauksessa siihen päivään asti, jona tuomiosta tulee lainvoimainen. Tuomioistuin peruuttaa turvaamistoimen myös siinä tapauksessa, että se hylkää vaatimuksen.

Jos turvaamistoimesta tehdään päätös ennen kanteen nostamista eikä asiaa panna vireille tuomioistuimen asettamassa määräajassa, tuomari voi päättää väliaikaisen turvaamistoimen peruuttamisesta kanteen nostamista harkitsevan henkilön tai mahdollisen vastaajan pyynnöstä.

Väliaikaiset turvaamistoimet

Jos on syytä olettaa, että teollis- tai tekijänoikeuksien haltijan oikeuksia loukataan tai saatetaan loukata, tuomioistuin voi kantajan perustellusta hakemuksesta määrätä väliaikaisia turvaamistoimia. Väliaikaisen turvaamistoimen määräämistä koskevassa hakemuksessa on ilmoitettava, millaisia turvaamistoimia haetaan (siviiliprosessilain 250.10 §).

Hakemus voidaan jättää missä tahansa oikeuskäsittelyn vaiheessa tai jo ennen kanteen nostamista.

Tuomioistuin tai tuomari antaa päätöksen väliaikaisen turvaamistoimen määräämistä koskevasta hakemuksesta 10 päivän kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on toimitettu kanteen nostamisen yhteydessä, oikeuskäsittelyn aloittamisesta.

Jos viivytyksestä voi aiheutua peruuttamatonta haittaa teollis- tai tekijänoikeuden haltijalle, tuomioistuimen tai tuomarin on annettava päätös väliaikaisesta turvaamistoimesta viimeistään hakemuksen vastaanottamista seuraavana päivänä ilmoittamatta asiasta etukäteen vastaajalle tai muille asianosaisille. Jos päätös väliaikaisen turvaamistoimen määräämisestä on tehty vastaajan tai muun asianosaisen poissa ollessa, näille on annettava päätös tiedoksi viimeistään sitä täytäntöön pantaessa.

Hyväksyessään hakemuksen vaatimuksen turvaamisesta ennen kanteen nostamista tuomari tai tuomioistuin voi edellyttää, että kantaja varautuu kattamaan turvaamistoimista vastaajalle tai palveluntarjoajille mahdollisesti aiheutuvan vahingon maksamalla tietyn rahasumman ulosottomiehen talletustilille tai asettamalla vastaavan vakuuden.

Tuomioistuin voi korvata aiemmin määrätty väliaikaiset turvaamistoimet muilla toimilla kantajan hakemuksesta.

Tuomioistuin voi peruuttaa määräämänsä väliaikaiset turvaamistoimet asianosaisen hakemuksesta.

Jos tuomioistuin hylkää vaatimuksen, väliaikaiset turvaamistoimet peruutetaan. Toimet ovat voimassa siihen päivään asti, jona tuomio saa lainvoiman.

Jos kanne jätetään sillensä tai oikeuskäsittely keskeytetään, tuomioistuin peruuttaa turvaamistoimen päätöksellään. Toimet ovat voimassa siihen päivään asti, jona tuomio saa lainvoiman.

Jos päätös väliaikaisen turvaamistoimen määräämisestä on tehty ennen kanteen nostamista eikä kannetta nosteta tuomioistuimen asettamassa määräajassa, tuomari voi päättää väliaikaisen turvaamistoimen peruuttamisesta kanteen nostamista harkitsevan henkilön tai muun asianosaisen tai mahdollisen vastaajan pyynnöstä.

Jos hakemus toimitetaan kanteen nostamisen yhteydessä, väliaikaisen turvaamistoimen määräämistä koskeva päätös on pantava täytäntöön 30 päivän kuluessa hakemuksen päätöksen antamisesta. Päätöksestä tehty liitännäisvalitus (*blakus sūdzība*) ei estä päätöksen täytäntöönpanoa.

Jos päätös väliaikaisen turvaamistoimen määräämisestä on tehty sillä perusteella, että viivytyksestä voi koitua peruuttamatonta haittaa teollis- tai tekijänoikeuden haltijalle, päätös pannaan täytäntöön, kun kantaja on maksanut tuomioistuimen tai tuomarin määräämän summan ulosottomiehen talletustilille tai asettanut vastaavan vakuuden. Täytäntöönpanomääräys annetaan tiedoksi sen jälkeen, kun tuomioistuimen määräämä summa on maksettu tai vastaava vakuus vastaanotettu.

Päätös, jossa määrätään väliaikaisena turvaamistoimena sellaisen irtaimen omaisuuden takavarikoinnista, jolla teollis- tai tekijänoikeuksia väitetään loukattavan, pannaan täytäntöön siviiliprosessilaisissa säädettyjä, irtaimen omaisuuden ulosmittaukseen sovellettavia menettelyjä noudattaen.

Päätöksen väliaikaisesta turvaamistoimesta, jolla kielletään tiettyjen toimien toteuttaminen tai veloitetaan poistamaan markkinoilta ne tavarat, joilla teollis- tai tekijänoikeutta väitetään loukattavan, panee täytäntöön ulosottomies. Päätös annetaan tiedoksi vastaajalle tai muulle asianosaiselle allekirjoitusta vastaan tai kirjatulla kirjeellä.

Väliaikaisen turvaamistoimen peruuttaa sama ulosottomies, joka pani täytäntöön toimen määräämisestä annetun päätöksen.

Ulosottomies panee täytäntöön päätöksen väliaikaisen turvaamistoimen korvaamisesta muulla toimella soveltamalla ensin uutta toimea ja sen jälkeen peruuttamalla korvatun toimen.

Siviiliprosessilain 30.5 luvussa säädetään myös väliaikaisesta lähestymiskiellosta väkivallan ehkäisemiseksi.

Tällainen kielto voidaan määrätä avioeroa tai avioliiton mitätöintiä, henkilövahinkoa tai elatusavun perintää koskevassa riita-asiassa, yhteisen asunnon ositusta tai käyttöoikeutta koskevassa riita-asiassa, jos osapuolet asuvat samassa taloudessa, tai edunvalvontaa tai tapaamisoikeutta koskevassa riita-asiassa.

Pyyntöön väliaikaisesta turvaamistoimesta väkivallan ehkäisemiseksi voi esittää puoliso tai entinen puoliso, henkilö, johon hakijalla on lapsen ja vanhemman välinen suhde tai on tai on ollut huoltajuussuhde tai joku muu perheen ulkopuolinen huoltajuusjärjestely; henkilö, jonka on hakijalle sukulainen tai sukulainen avioliiton kautta; henkilö, joka asuu samassa taloudessa hakijan kanssa; henkilö, jonka kanssa hakijalla on yhteinen lapsi tai jonka kanssa hän odottaa yhteistä lasta, riippumatta siitä, ovatko hakija ja kyseinen henkilö olleet avioliitossa tai asuneet yhdessä, tai henkilö, johon hakija on tai on ollut henkilökohtaisessa tai läheisessä suhteessa.

On mahdollista määrätä samanaikaisesti useista eri turvaamistoimista väkivaltaa vastaan.

Jos henkilö on joutunut fyysisen, seksuaalisen, psykologisen tai taloudellisen väkivallan kohteeksi, ja väkivallantekijä on uhrin entinen tai nykyinen puoliso tai häneen muussa suhteessa oleva henkilö, riippumatta siitä, asuvatko uhri ja tekijä tai ovatko he asuneet samassa taloudessa, tuomioistuini tai tuomari voi väkivallan ehkäisemiseksi määrätä väliaikaisia turvaamistoimia uhrin tekemästä perustellusta hakemuksesta tai poliisin kautta toimitetusta hakemuksesta. Vastaavanlaisia toimia on käytettävissä myös silloin, kun uhri joutuu väkivaltaisen vallankäytön kohteeksi.

Tällaiseksi luetaan seuraavat teot erikseen tai yhdessä: häirintä, seksuaalinen pakottaminen, uhkaukset, nöyryyttäminen, pelottelu ja muut teot, joiden tarkoituksena on vahingoittaa, rangaista tai pelotella uhria.

Väliaikaisia turvaamistoimia väkivaltaa vastaan voidaan hakea missä tahansa oikeuskäsittelyn vaiheessa tai jo ennen kanteen nostamista.

Todisteiden turvaaminen

Jos henkilöllä on syytä olettaa, että hänen tarvitsemiensa todisteiden esittäminen voi käydä mahdottomaksi tai hankalaksi, hän voi pyytää kyseisten todisteiden turvaamista. Pyyntö todisteiden turvaamiseksi voidaan tehdä missä tahansa oikeuskäsittelyn vaiheessa tai jo ennen kanteen nostamista. Hakemus todisteiden turvaamiseksi tutkitaan tuomioistuinkäsittelyssä, johon hakija ja muut asianosaiset kutsutaan kuultavaksi. Tuomioistuin voi kuitenkin tutkia hakemuksen hakijan tai asianosaisen poissa ollessa.

Jos hakemus todisteiden turvaamiseksi on jätetty ennen kanteen nostamista, tuomioistuin tai tuomari tekee päätöksen hakemuksesta 10 päivän kuluessa sen vastaanottamisesta.

Todisteet voidaan turvata mahdollisia asianosaisia kuulematta ainoastaan kiireellisissä tapauksissa. Tällaisia ovat muun muassa teollis- tai tekijänoikeuksien loukkaukset tai mahdolliset loukkaukset ja tapaukset, joissa ei voida määrittää, ketkä ovat asianosaisia.

Jos päätös väliaikaisen turvaamistoimen määrittämisestä on tehty vastaajan tai muun asianosaisen poissa ollessa, näille on annettava päätös tiedoksi viimeistään, kun se pannaan täytäntöön.

Hyväksyessään hakemuksen todisteiden turvaamiseksi ennen asian vireillepanoa tuomioistuimessa tuomari asettaa kanteen nostamiselle enintään 30 päivän määräajan.

Hyväksyessään hakemuksen vaatimuksen turvaamisesta ennen varsinaisen kanteen nostamista tuomari tai tuomioistuin voi edellyttää, että kantaja varautuu kattamaan turvaamistoimista vastaajalle mahdollisesti aiheutuvan vahingon maksamalla tietyn rahasumman ulosottomiehen talletustilille tai asettamalla vastaavan vakuuden.

Istuntopöytäkirjaa ja todisteiden turvaamisen yhteydessä kerättyä aineistoa säilytetään niin kauan kuin pääasiaa käsittelevä tuomioistuin vaatii.

Jos asiaa käsittelevä tuomioistuin ei pysty keräämään toisella paikkakunnalla sijaitsevia todisteita, tuomioistuin tai tuomari pyytää toista tuomioistuinta suorittamaan yksilöityjä prosessitoimia ensiksi mainitun tuomioistuimen puolesta.

2.2 Tärkeimmät edellytykset

Väliaikaisia turvaamistoimia voidaan määrätä vain, jos on syytä olettaa, että omaisuusriita-asiassa annettavan tuomion täytäntöönpano voi käydä hankalaksi tai mahdottomaksi tai teollis- tai tekijänoikeuksien haltijan oikeuksia loukataan tai saatetaan loukata tai tarvittavien todisteiden esittäminen voi käydä mahdottomaksi tai hankalaksi.

3 Turvaamistoimien tarkoitus ja luonne

Teollis- tai tekijänoikeuksien väliaikaista suojaamista koskevassa hakemuksessa on mainittava, millaista väliaikaista turvaamistointa haetaan.

Käytössä ovat seuraavat toimet:

sellaisen irtaimen omaisuuden takavarikointi, jonka väitetään loukkaavan teollis- tai tekijänoikeutta

velvoite poistaa markkinoilta tuotteet, joiden väitetään loukkaavan teollis- tai tekijänoikeutta

kielto toteuttaa tiettyjä toimia; tällainen kielto voi koskea vastaajaa tai sellaisia palveluja tarjoavaa henkilöä, joiden käyttö loukkaa teollis- tai tekijänoikeutta, tai henkilöä, joka mahdollistaa tällaisen oikeudenloukkauksen tekemisen.

Vaatimuksen turvaamista koskevassa hakemuksessa on ilmoitettava, millaista toimea haetaan.

Käytössä ovat seuraavat toimet:

vastaajalle kuuluvan irtaimen omaisuuden tai varojen takavarikointi

kieltomerkinän tekeminen asianomaiseen omaisuusrekisteriin tai muuhun julkiseen rekisteriin

vaatimuksen turvaamista koskevan merkinnän tekeminen maa- tai alusrekisteriin

aluksen takavarikointi merioikeusvaatimuksen yhteydessä

kieltomääräys, jolla estetään vastaajaa toteuttamasta tiettyjä toimia

kolmansiiin osapuoliin kohdistuvia velkasaatavia vastaavien, esim. luottolaitoksiin tai muihin rahoituslaitoksiin talletettujen varojen takavarikointi

täytäntöönpanon lykkääminen (esim. ulosottomiehen kieltäminen luovuttamasta rahaa tai omaisuutta velkojalle tai velalliselle, tai omaisuuden myynnin keskeyttäminen).

Väliaikaista suojaamista väkivallalta koskevassa hakemuksessa on mainittava, millaista tointa haetaan.

Väkivallan ehkäisemiseksi voidaan määrätä seuraavanlaisia väliaikaisia turvaamistoimia:

vastaajaa määrätään poistumaan kantajan vakituisena asuinpaikkana olevasta asunnosta, ja häntä kielletään palaamasta sinne tai oleskelemasta siellä vastaajaa kielletään tulemasta lähemmäksi kuin tietylle etäisyydelle kantajan vakituisena asuinpaikkana olevasta asunnosta

vastaajaa kielletään käymästä tietyissä paikoissa

vastaajaa kielletään tapaamasta kantajaa tai pyrkimästä fyysiseen kontaktiin tai näköyhteyteen hänen kanssaan

vastaajaa kielletään olemasta kantajaan minkäänlaisessa yhteydessä

vastaajaa kielletään järjestämästä tapaamista kantajan kanssa tai olemasta häneen yhteydessä muiden henkilöiden välityksellä

vastaajaa kielletään käyttämästä kantajan henkilötietoja

tuomioistuin tai tuomari voi määrätä myös muista vastaajaan kohdistuvista kielloista tai velvoitteista kantajan suojelemiseksi väkivallalta.

3.1 Minkä tyyppinen varallisuus voi olla turvaamistoimien kohteena?

Irtain ja kiinteä omaisuus, mukaan lukien alukset, käteisvarat ja luottolaitoksiin tai muihin rahoituslaitoksiin talletetut varat.

3.2 Mikä on näiden toimien vaikutus?

Velallisen irtain omaisuus takavarikoidaan laatimalla omaisuusluettelo, sinetöimillä omaisuus (tällöin on ilmoitettava, kuka on takavarikoinut omaisuuden ja millä tavalla) ja asettamalla se suojaan. Omaisuutta ei tarvitse sinetöidä, jos sinetöinti saattaisi vahingoittaa omaisuutta tai vaikuttaa merkittävästi sen arvon. Ulosottomies luovuttaa takavarikoidun omaisuuden luonnollisen henkilön säilytettäväksi kuitausta vastaan. Velkoja tai hänen perheenjäsenensä voi edelleen käyttää säilytettäväksi asetettua omaisuutta, jos omaisuus on luonteeltaan sellaista, ettei käyttö tuhoa sitä tai vähennä sen arvoa.

Hyväksyessään vaatimuksen turvaamishakemuksen ennen kanteen vireillepanoa tuomioistuimessa tuomioistuin tai tuomari voi edellyttää, että kantaja varautuu kattamaan turvaamistoimesta vastaajalle mahdollisesti aiheutuvan vahingon maksamalla ulosottomiehen talletustilille tietyn rahasumman. Velkojalle kuuluvat ja luottolaitoksissa tai muualla säilytetyt talletukset tai muut arvopaperit voidaan takavarikoida vain tuomioistuimen myöntämän täytäntöönpanoasiakirjan tai ulosottomiehen tai syyttäjän määräyksen perusteella.

Jos kiinteistörekisterissä on perintää tai vaatimuksen turvaamista koskeva merkintä, omistaja ei voi tehdä rekisterimerkintöjä oma-aloitteisesti.

Hyväksyessään todisteiden turvaamishakemuksen ennen asian vireillepanoa tuomioistuimessa tuomari voi edellyttää, että mahdollinen kantaja varautuu kattamaan turvaamistoimesta vastaajalle mahdollisesti aiheutuvan vahingon maksamalla ulosottomiehen talletustilille tietyn rahasumman tai asettamalla vastaavan vakuuden.

Teollis- tai tekijänoikeuksien haltija voi hakea tuomioistuimelta väliaikaista turvaamistointia vahingonkorvausvaatimuksen turvaamiseksi myös silloin kun vaatimus ei koske omaisuutta. Näin vähennetään teollis- ja tekijänoikeuksien mahdollisia loukkauksia ja rajoitetaan oikeuksien haltijan kärsimän vahingon suuruutta. Tällaisten toimien avulla voidaan estää teollis- ja tekijänoikeuksien loukkaukset ja palauttaa oikeuksien haltijan lailliset edut ja oikeudet, joita on loukattu.

3.3 Mikä on turvaamistoimien voimassaoloaika?

Vaatimuksen turvaamistoimet ovat voimassa siihen päivään asti, jona tuomio tulee lainvoimaiseksi, menettely päätetään tai tuomari peruuttaa turvaamistoimen tai korvaa sen muulla toimella.

Väliaikaiset turvaamistoimet ovat voimassa siihen päivään asti, jona tuomio saa lainvoiman.

Tuomioistuin voi peruuttaa määräämänsä väliaikaiset turvaamistoimet asianosaisen hakemuksesta. Jos tuomioistuin hylkää kanteen, se peruuttaa samalla myös väliaikaiset turvaamistoimet. Turvaamistoimi peruutetaan myös siinä tapauksessa, että kanne jätetään sillensä tai oikeuskäsittely keskeytetään. Toimet ovat voimassa siihen päivään asti, jona tuomio saa lainvoiman.

Jos päätös väliaikaisen turvaamistoimen määräämisestä on tehty ennen kanteen nostamista eikä kannetta nosteta tuomioistuimen asettamassa määräajassa, tuomari voi päättää väliaikaisen turvaamistoimen peruuttamisesta kanteen nostamista harkitsevan henkilön tai muun asianosaisen tai mahdollisen vastaajan pyynnöstä.

Jos todisteiden turvaamistoimesta tehdään päätös ennen kanteen nostamista eikä kannetta nosteta tuomioistuimen asettamassa määräajassa, tuomari voi päättää turvaamistoimen peruuttamisesta kanteen nostamista harkitsevan henkilön tai mahdollisen vastaajan pyynnöstä.

Väkivallan ehkäisemiseksi määrätty väliaikainen turvaamistoimi on voimassa siihen päivään asti, jona tuomio saa lainvoiman. Joissakin tapauksissa tuomioistuin voi täsmentää tuomiossaan, että väliaikaiset turvaamistoimet väkivallan ehkäisemiseksi jäävät voimaan myös tuomion tultua lainvoimaiseksi, kuitenkin enintään vuodeksi lainvoimaiseksi tulon jälkeen. Jos väliaikaisia turvaamistoimia väkivallan ehkäisemiseksi on määrätty sellaista vastaajaa vastaan, joka on asunut vakituisesti kantajan kanssa yhteisessä asunnossa, esimerkiksi kun vastaaja on määrätty poistumaan kantajan vakituksena asuinpaikkana olevasta asunnosta ja häntä on kielletty palaamasta sinne tai oleskelemasta siellä, tai kun vastaajaa on kielletty oleskelemasta tiettyä etäisyyttä lähempänä kantajan vakituksena asuinpaikkana olevaa asuntoa, tuomioistuin voi määrätä, että väkivaltaa ehkäisevä väliaikainen turvaamistoimi on voimassa enintään 30 päivän ajan tuomion lainvoimaiseksi tulemisesta.

Väliaikaiset turvaamistoimet väkivallan ehkäisemiseksi ovat voimassa siihen päivään asti, jona tuomarin päätös toimen peruuttamisesta tulee lainvoimaiseksi tai jona tuomari antaa päätöksen väliaikaisen turvaamistoimen korvaamisesta muulla toimella.

4 Voiko turvaamistointia koskevaan päätökseen hakea muutosta?

Vaatimuksen turvaaminen

Vaatimuksen turvaamiseksi määrätyn toimen voi peruuttaa asianosaisen perustellusta hakemuksesta tuomioistuin, joka määräsi toimesta tai jossa pääasia on määrä käsitellä.

Tuomioistuimen päätökseen korvata vaatimuksen turvaamiseksi määrätty toimi muulla toimella tai hylätä turvaamistoimen määräämistä tai peruuttamista koskeva hakemus voidaan hakea muutosta liitännäisvalituksella (*blakus sūdzība*) 10 päivän kuluessa päätöksen antamisesta.

Jos hakemus vaatimuksen turvaamiseksi hyväksytään, kantaja voi hakea muutosta siihen tuomioistuimen päätöksen osaan, jossa edellytetään, että kantaja asettaa vakuuden turvaamistoimesta mahdollisesti aiheutuvan vahingon kattamiseksi.

Jos päätös vaatimuksen turvaamisesta on tehty asianosaisen poissa ollessa, 10 päivän määräaika liitännäisvalituksen tekemiseksi alkaa kuluu siitä päivästä, jona asianosainen sai tiedon päätöksestä.

Väliaikaiset turvaamistoimet

Tuomioistuin voi peruuttaa määräämänsä väliaikaiset turvaamistoimet asianosaisen hakemuksesta.

Kantajan hakemuksesta tehtyyn päätökseen, joka koskee aiemmin määrätyn väliaikaisen turvaamistoimen korvaamista muulla toimella tai väliaikaisen turvaamistoimen määräämistä tai peruuttamista koskevan hakemuksen hylkäämistä, voidaan hakea muutosta liitännäisvalituksella.

Jos päätös väliaikaisen turvaamistoimen määräämisestä on tehty asianosaisen poissa ollessa, 10 päivän määräaika liitännäisvalituksen tekemiseksi alkaa kuluu siitä päivästä, jona päätös on annettu tiedoksi.

Todisteiden turvaaminen

Päätökseen todisteiden turvaamisesta ei voida hakea muutosta. Vastaaja voi kuitenkin hakea korvausta hänelle todisteiden turvaamistoimen vuoksi aiheutuneesta vahingosta, jos:

todisteet on turvattu ennen kanteen nostamista, eikä kannetta ole nostettu tuomioistuimen asettamassa määräajassa

vastaajaa vastaan nostettu kanne on hylätty

kanne on jätetty sillensä

asian käsittely on lopetettu, koska kanteen nostaneella henkilöllä ei ollut tähän oikeutta tai koska kantaja on peruuttanut kanteensa.

Tuomarin päätökseen hylätä todisteiden turvaamiseksi tehty hakemus tai päätökseen, joka on tehty mahdollisia asianosaisia kuulematta, voidaan hakea muutosta liitännäisvalituksella. Jos päätös väliaikaisen turvaamistoimen määräämisestä on tehty asianosaisen poissa ollessa, 10 päivän määräaika liitännäisvalituksen tekemiseksi alkaa kuluu siitä päivästä, jona päätös on annettu tiedoksi tai lähetetty.

Väliaikaiset turvaamistoimet väkivallan ehkäisemiseksi

Tuomioistuin, joka on määrännyt väliaikaisesta turvaamistoimesta väkivallan ehkäisemiseksi, tai tuomioistuin, jossa pääasia on määrä käsitellä, voi asianosaisen perustellusta hakemuksesta korvata kyseisen toimen muulla toimella.

Tuomioistuin, joka on määrännyt väliaikaisesta turvaamistoimesta väkivallan ehkäisemiseksi, tai tuomioistuin, jossa pääasia on määrä käsitellä, voi peruuttaa kyseisen toimen asianosaisen perustellusta hakemuksesta.

Tuomioistuimen päätökseen korvata väkivallan ehkäisemiseksi määrätty turvaamistoimi muulla toimella tai hylätä hakemus tällaisen turvaamistoimen määräämiseksi tai peruuttamiseksi voidaan hakea muutosta liitännäisvalituksella 10 päivän kuluessa päätöksen antamisesta. Jos päätös on tehty asianosaisen poissa ollessa, 10 päivän määräaika muutoksenhaun tekemiseksi alkaa kulua siitä päivästä, jona päätös on annettu tiedoksi.

Päivitetty viimeksi: 30/03/2023

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan täällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.